

## NOTA DE FUNDAMENTARE

**Cu privire la transmiterea unor diguri de protecție împotriva inundațiilor în gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile**

### **1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului**

Proiectul hotărârii ”Cu privire la transmiterea unor diguri de protecție împotriva inundațiilor în gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile” este elaborat de Agenția Proprietății Publice, autoritate administrativă din subordinea Guvernului Republicii Moldova.

### **2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ**

#### **2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ**

Proiectul hotărârii de Guvern ”Cu privire la transmiterea unor diguri de protecție împotriva inundațiilor în gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile” este elaborat în temeiul art. 6 alin. (1) lit. a<sup>1</sup>) și art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, ale prevederilor art. 9 din Legea apelor nr. 272/2011, precum și în baza propunerilor prezentate de Agenția ”Apele Moldovei” prin demersul nr. 02-04/2141 din 16.12.2024 și de Ministerul Mediului prin demersul nr. 11-07/3598 din 17.12.2024.

#### **2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative**

Republica Moldova dispune de o rețea extinsă de diguri de protecție, care sunt esențiale în prevenirea inundațiilor și protejarea localităților și terenurilor agricole de-a lungul râurilor, implicit r. Nistru și r. Prut.

Conform art. 9 din Legea apelor nr. 272/2011, de competența I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” este întreprinderea măsurilor de implementare a legislației în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă, gestionarea terenurilor fondului apelor precum și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului (diguri de protecție împotriva inundațiilor).

Totodată, potrivit prevederilor *Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 849/2024, din domeniile de activitate ale I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” este gestionarea și întreținerea construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului, precum și asigurarea protecției populației și a terenurilor agricole de inundații și de secetă.

Este de menționat că, la moment, nu toate digurile de protecție proprietate a statului se află în gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei”. În anul 2024, întru realizarea Hotărârii Guvernului nr. 760/2020 *cu privire la dizolvarea (lichidarea) unor întreprinderi de stat*, Agenția Proprietății Publice a transmis în gestiunea Agenției „Apele Moldovei” 23 de diguri de protecție împotriva inundațiilor din gestiunea Î.S. ”Stațiunea Tehnologică pentru Orhei”, Î.S. ”Stațiunea Tehnologică pentru Drochia” și Î.S. ”Stațiunea Tehnologică pentru Hâncești”.

Actualmente, încă 77 diguri de protecție se află în gestiunea a 5 întreprinderi de stat din domeniul irigației, fondator al cărora este Agenția Proprietății Publice, dintre care 3 întreprinderi sunt în procedură de insolvență, iar una nu activează.

Prin urmare, ținând cont de prevederile actelor normative menționate, în scopul asigurării integrității și folosirii eficiente a digurilor, prevenirea riscului de inundații, precum și efectuarea lucrărilor de consolidare și întreținerea acestora, se impune necesitatea transmiterii în administrarea Ministerului Mediului, gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” a digurilor de protecție contra inundațiilor aflate în gestiunea stațiilor tehnologice pentru irigare și anume: Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Bender", Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău" (în proces de insolvență), Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă" (în proces de insolvență) și Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ungheni", Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Cahul" (în proces de insolvență).

### **3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse**

#### **3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi**

Proiectul prevede transmiterea, cu titlu gratuit, din administrarea Agenției Proprietății Publice (gestiunea Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău" (în proces de insolvență), Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Bender", Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Vodă" (în proces de insolvență), Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ungheni" și Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Cahul" (în proces de insolvență)), în administrarea Ministerului Mediului, gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei”, a digurilor de protecție împotriva inundațiilor, conform anexei la proiectul hotărârii de Guvern.

Concomitent, se pune în sarcina Agenției Proprietății Publice în comun cu Ministerul Mediului și I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” să instituie comisiile de transmitere, care urmează să asigure, în termen de 60 de zile, transmiterea digurilor de protecție împotriva inundațiilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015.

Totodată, se propune operarea modificărilor corespunzătoare în anexele nr. 9<sup>1</sup> și nr. 22<sup>9</sup> din Hotărârea Guvernului nr.351/2005 *cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile*, și anume:

1. În anexa nr. 9<sup>1</sup> se propune excluderea pozițiilor 141, 145-153, 163, 166-168, 191-194, 196, 203, 217, 219, 225, 228, 229, 231, 232, 239, 240, 265-319, 330-342, în baza avizului Ministerul Finanțelor (nr. 17-03/ 74/307 din 03.03.2025) și includerea acestora în anexa nr. 22<sup>9</sup> din H.G. nr.351/2005, urmare executării pct. 3 din H.G. nr. 760/2020 și în conformitate cu Actele de transmitere a digurilor de protecție împotriva inundațiilor și a căilor de acces, din gestiunea Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Orhei" și Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Hâncești" nr. 24/06 din 01.08.2024 și nr. 41/06 din 24.09.2024.

De asemenea, se propune excluderea din anexă a pozițiilor 138 și 139 (construcție hidrotehnică (dig) din r-nul Hâncești, s. Dancu, extravilan), deoarece acestea se dublează cu pozițiile 148 și 149.

2. În anexa nr.22<sup>9</sup> se propun următoarele modificări și completări:

- în coloana a doua de la pozițiile 152, 155, 236, 238, 239, 240, 294, 326, 531, 539, 598, 805, 811, 829, 838, 850, 870, 874 și 883 din anexă, se propune completarea denumirii imobilelor (diguri) cu lungimea corespunzătoare a acestora, urmare avizului preliminar al Agenției "Apele Moldovei" (demersul nr. 02-04/2141 din 16.12.2024) și Ministerului Mediului (demersul nr. 11-07/3598 din 17.12.2024);

- în coloana a cincea de la pozițiile 102, 134, 137, 147, 148, 152, 155, 232, 235-241, 254-259, 294, 307, 319-327, 330, 331, 333, 357, 366, 372, 531, 539, 598, 717, 721, 789, 805, 811, 829, 838, 850, 856, 870, 874 și 883 din anexă, se propune substituirea denumirii entității care gestionează digurile respective cu textul "I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” - autoritate responsabilă de gestionarea construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului (diguri de protecție împotriva inundațiilor) ca rezultat al propunerii de transmitere a acestora conform anexei la proiectul de hotărâre;

- pozițiile 516-520, 522, 523 707, 708, 709, 760 și 761 se expun în redacție nouă urmare efectuării lucrărilor cadastrale de delimitare în mod selectiv și transmiterii acestora în gestiunea Agenției "Apele Moldovei", întru executarea Hotărârii Guvernului nr. 760/2020.

- se propune completarea cu pozițiile 196<sup>1</sup>, 196<sup>2</sup> 709<sup>1</sup>, 709<sup>2</sup>, 709<sup>3</sup> 761<sup>1</sup>, 761<sup>2</sup> urmare avizului Ministerului Mediului (demersul nr. nr.11-07/623 din 04.03.2025), demersului "I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” (nr. 02-04/0553 din 14.03.2025), și a efectuării lucrărilor cadastrale de delimitare în mod selectiv. De asemenea în contextul avizului Ministerului Mediului, la poziția 196 textului „Î.S. „STI Dubăsari” Agentia Apele Moldovei” din coloana a 5, se substitui cu textul „Î.S. ”Sistemul de Gospodărire a apelor Nistru-Centru”(Conform Deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 18.01.2016, denumirea Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Dubăsari” a fost modificată în Î.S. ”Sistemul de Gospodărire a apelor Nistru-Centru”).

- în coloana a cincea de la pozițiile 521, 704, 705, 706, se propune substituirea denumirii entității care gestionează digul respectiv cu textul "I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei”, urmare transmiterii digurilor de protecție împotriva inundațiilor, ca rezultat al executării Hotărârii Guvernului nr. 760/2020 și transmiterii acestora din gestiunea Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Drochia" și Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Orhei" în gestiunea Agenției "Apele Moldovei" conform actelor de transmitere-primire nr.40/06 din 24.09.2024 și nr.41/06 din 24.09.2024.

Totodată, la solicitarea Agenției "Apele Moldovei" (demersul nr. 02-04/2141 din 16.12.2024) și a Ministerului Mediului (demersul nr. 11-07/3598 din 17.12.2024) se propune completarea anexei nr.22<sup>9</sup> la Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 cu 26 diguri de protecție (pozițiile 1053-1078) incluse în anexa la proiectul de hotărâre.

Menționăm că, starea digurilor de protecție împotriva inundațiilor are un impact important asupra riscului de inundații, iar teritoriul Republicii Moldova este expus fenomenului de precipitații intense, deseori provocând inundații și generând prejudicii morale și materiale considerabile. Astfel, este necesară transmiterea, în termeni proximi, a digurilor de protecție împotriva inundațiilor către I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei”. De asemenea, ținând cont că proiectul de hotărâre este un act de dispoziție se propune ca hotărârea de Guvern să intre în vigoare la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

### **3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare**

În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative..

## **4. Analiza impactului de reglementare**

### **4.1. Impactul asupra sectorului public**

Diminuarea riscului de inundații prin reconstrucția a mai multor km de diguri de protecție și întreținerea acestora în stare funcțională în zonele identificate cu risc înalt de inundații.

Modernizarea și extinderea sistemului de avertizare în caz de inundații până la nivel local.

### **4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative**

Agencia "Apele Moldovei" are rolul esential de gestionare a infrastructurii hidrotehnice din Republica Moldova, inclusiv a digurilor de protectie contra inundațiilor. Reabilitarea și întreținerea acestora reprezintă un obiectiv strategic pentru reducerea riscurilor de inundații și protejarea localităților, terenurilor agricole și infrastructurii critice.

#### **Investiții realizate în perioada 2014-2023.**

În intervalul 2014-2023, Agenția "Apele Moldovei" a realizat lucrări de reparație și consolidare a digurilor de protecție în valoare totală de **273.798.867,20 lei**. Aceste investiții au vizat sectoarele critice ale infrastructurii de apărare contra inundațiilor, incluzând lucrări de consolidare a coronamentului digurilor, refacerea taluzurilor.

#### **Buget executat pentru anul 2024.**

Pentru anul 2024, suma executată pentru lucrările de reparație și întreținere a digurilor de protecție este de **49.000.000 lei**.

#### **Plan de investiții pentru perioada 2025-2028.**

Pentru perioada 2025-2027, I.P. Administrația Națională "Apele Moldovei" are planificat conform CBTM executarea lucrărilor de reabilitare și întreținerea digurilor de protecție/barajelor lacurilor de acumulare/iazuri, în valoare de 104 820,6 milioane anual.

#### **4.3. Impactul asupra sectorului privat**

Impactul asupra sectorului privat este similar sectorului public.

#### **4.4. Impactul social**

Nu a fost identificat.

##### **4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal**

Nu a fost identificat.

##### **4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen**

Nu a fost identificat.

#### **4.5. Impactul asupra mediului**

Implementare proiectului și ulterior, administrarea/gestionarea a digurilor de protecție împotriva inundațiilor transmise, nu va avea efecte negative asupra mediului înconjurător.

#### **4.6. Alte impacturi și informații relevante**

Starea tehnică a digurilor este degradată și, pe sectoare aparte ale râurilor, are loc spălarea intensă a malurilor originare, astfel în unele locuri este necesară reamplasarea digurilor. Pe parcursul ultimilor ani, practic nu s-au efectuat lucrări de recondiționare tehnică capitală sau curentă.

#### **5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE**

##### **5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională**

Nu se atestă.

##### **5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE**

Proiectul hotărârii de Guvern nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

#### **6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de hotărâre a fost plasat pe portalul guvernamental [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md) și pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice [www.app.gov.md](http://www.app.gov.md) la compartimentul transparență /transparență decizională <https://app.gov.md/proces-decizional/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului->

hotararii-guvernului-cu-privire-la-transmiterea-unor-diguri-de-protectie-impotriva-inundatiilor-in-gestiunea-agentiei-apele-moldovei/.

De asemenea, proiectul și nota informativă au fost publicate pentru consultări publice pe portalul guvernamental [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md) și pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice <https://app.gov.md/proces-decizional/agentia-proprietatii-publice-anunta-consultarea-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-transmiterea-unor-diguri-de-protectie-impotriva-inundatiilor-in-gestiunea-i-p-adminis/>.

Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, au fost vizate următoarele instituții:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Ministerul Mediului.

Propunerile și obiecțiile înaintate au fost luate în considerație, fiind perfectată Sinteza la proiectul hotărârii de Guvern *cu privire la transmiterea unor diguri de protecție împotriva inundațiilor în gestiunea I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei”*.

#### **7. Concluziile expertizelor**

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și juridice potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative.

Conform Raportului de expertiză a Centrului Național Anticorupție (nr. EHG25/10477 din 08.04.2025) în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit. a)-d) al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100/2017. Proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

Conform expertizei juridice prezentată de Ministerul Justiției (nr.04/2-3594 din 09.04.2025), proiectul și nota de fundamentare au fost ajustate în corespundere cu propunerile de ordin tehnic. Obiecții de ordin concepțional nu au fost înaintate.

Totodată proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în sensul Legii 235/2006 cu privire la principiile de baza de reglementare a activității de întreprinzător. Respectiv, nu este necesară examinarea acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

#### **8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent**

Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare. Aprobarea acestuia va genera ca consecință modificarea Hotărârii Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile.

#### **9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ**

Agenția Proprietății Publice în comun cu Ministerul Mediului și I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” va institui comisiile de transmitere, care urmează să asigure, în termen de 60 de zile, transmiterea digurilor de protecție împotriva inundațiilor, conform anexei la proiectul de hotărâre de Guvern, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015.

Director general

Roman COJUHARI